

Cal Devesa

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Plaça de l'Ajuntament, 5
Alçada: 328

Coordenades:

Latitud: 41.86299
Longitud: 1.87668
UTM Est (X): 406769
UTM Nord (Y): 4635174

Classificació

Número de fitxa 08018 - 213
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 6853301DG0365S0001LW
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 02/12/2022 - 13:16

Descripció

Casa del nucli urbà de Balsareny que destaca per les seves dimensions i per la regularitat arquitectònica. Es tracta d'un edifici parcialment entre mitgeres que ocupa una cantonada. Probablement és dels segles XVII-XVIII i, ja al XX, va ser objecte d'algunes reformes que gairebé no són perceptibles ja que s'integren en la pauta arquitectònica originària. La casa adopta una planta irregular, més o menys trapezoidal, i consta de planta baixa més un pis i golfes. Presenta dues façanes visibles. La façana del carrer Vell s'ordena en base a dos eixos d'obertures. Conserva el portal principal originari, format per un arc de mig punt adovellat, i dues finestres també del moment originari al primer pis, mentre que el portal de l'esquerra es fruit de la reforma posterior. Les obertures originàries són emmarcades amb brancals de pedra picada disposats de forma dentada i tenen llinda i ampit motllurats. La coloració rosada dels emmarcaments de pedra destaca sobre l'arrebossat clar del parament, en el primer pis, i sobre un aplacat que imita un carreuat clàssic, a la planta baixa.

La façana que dona a la plaça segueix aquesta mateixa pauta estilística, amb una majoria d'obertures que són originàries, emmarcades amb pedra rosada i amb motllures, i d'altres que són fruit de la reforma posterior; per exemple quan es van obrir portes per al local comercial dels baixos. En aquesta reforma s'hi devia incorporar un balcó corregut al primer pis i una decoració esgrafiada, consistent en una banda amb sanefa geomètrica, al balcó i a la part superior de les dues façanes. Sota la teulada el ràfec conserva els cabirons de fusta originaris. La cantonada entre les dues façanes queda perfilada amb un seguit de carreus escairats.

Observacions:

Altres denominacions: Cal Parròquia, perquè hi va anar a viure un germà del Parròquia (carrer de Baix, 21).

Història

Per la seva tipologia com a casal de notable qualitat arquitectònica la construcció originària podria datar-se als segles XVII o XVIII. Els seus propietaris eren la família Devesa, un cognom que a Balsareny ja està documentat des de començaments del segle XVII. Des de 1661, quan el pare Antoni Joan Llimargas es va casar amb la pubilla Maria Devesa, el llinatge va passar a dir-se Llimargas y Devesa, mantenint els dos cognoms units però no sempre en el mateix ordre. Com a mínim des de 1676 aquesta família ja posseïa la casa: "la casa vella del Devesa en lo carrer del Hostal". I és que l'edifici fa cantonada amb el carrer Vell, que antigament s'anomenava de l'Hostal, i és en aquest carrer on tenia l'entrada principal. El 1768 va morir Teresa Llimargas, muller d'Anton Llimargas, l'amo de la casa. Al segle XIX cal Devesa va ser un hostal (Carreté, 2010: 164).

Al segle XX als baixos de la casa hi va haver diversos establiments comercials. Primer hi havia la botiga de queviures de ca l'Amadeu (Amadeu Calmet, casat amb Pilar Guixà Aloy). Després aquesta botiga es va traslladar a cal Sant, la casa del davant. Més tard s'hi va instal·lar també la farmàcia Rimbau. Probablement fruit de tot això la casa va ser objecte de les reformes que ja hem descrit.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 164, 165.

